

avaloracion diagnostica educacion primària

competència comunicativa: aranés

comprenença orau e comprenença lectora

Nòm e cognòms

Grop

---

instruccions

Aguesta pròva a dues parts:

- **Ena prumèra part**, as d'**escotar** un tèxe e respóner a ues qüestions sus aquerò qu'as entenut.
- **Ena segona part**, as de **liéger** damb atencion dus tèxtes e respóner a ues qüestions sus aquerò qu'as liejut.

Quauques qüestions les auràs de respóner marcant damb ua **X** era resposta corrècta. Sonque i a ua resposta corrècta entà cada qüestion. Se t'enganches, raia era resposta enganhada e marca clarament era naua resposta.

I a d'autes qüestions a on tu auràs d'escriuer era resposta.

Eth Parc Nacionau d'Aigüestòrtes

Ara escotaràs un tèxte dus viatges. Eth prumèr viatge ei entà respóner es qüestions e eth segon ei entà repassar es tues responses.

Abans d'escotar eth tèxte, as de liéger es qüestions.

1 Perqué es escolans de quatau anèren tath Parc Nacionau d'Aigüestòrtes?

.....
.....

0-1

2 Quin dia siguec era gessuda tath Parc?

.....
.....

0-1

3 Qué les ensenhèren es monitors sus es bèsties deth Parc?

- Com neurir-les.
- Com amagar-se d'eri.
- Com identificar es sues peades.
- Com hèr tutes entà amargar-se-i.

0-1

4 Quin grop guanhèc era gimcana?

- Eth que coneishie mès plantes, arbes e montanhes deth Parc.
- Eth que siguec mès respectuós damb era natura.
- Eth que podec veir mès bèsties.
- Eth que pintèc mès diboishi.

0-1

5 Qui rebrembe era cançon que cante er esperit deth lac?

- Es mès vielhs d'aguesti endrets.
- Arrés, toti es que la escoten la desbremben.
- Es pògues persones que l'an entenuda.
- Sonque la pòt rebrembar era gent que hè bondat.

0-1

6 Qué s'a de hèr entà poder veir er esperit deth lac?

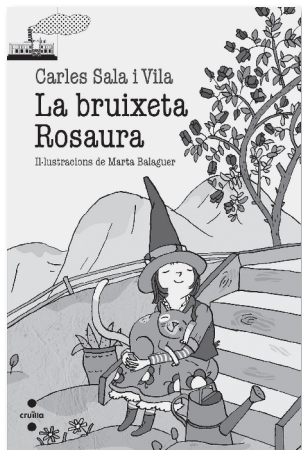
- Trobar fòrça bèsties.
- Respóner es qüestions des monitors.
- Èster respectuosi damb era natura e es companhs.
- Diboishar perfèctament eth lac, es arbes e es montanhes.

0-1

Lieg aquest tèxte damb atencion e despús respon es qüestions.

Un present inesperat

Era bruisheta Rosaura viu en una casa de husta, ath cap d'un ticolet. Se ges en balcon, ve prats, bòsqui e un arriu que semble que jamès s'acabe. E se garde encara mès luenh, tanben pòt veir era mar en orizon. Era bruisheta Rosaura non a vesins mès, encara atau, jamès se tròbe soleta. A quate tresòrs: un tresòr molt perfumat, un aute de ben pelut, un tresau un shinhau punchut, e eth quatau tresòr ei ben gran.

Eth tresòr perfumat ei un rosèr que florís tot er an e eth tresòr pelut ei un gat. Se ditz Mèu e non se botge jamès deth costat dera sua mestressa. Eth tresau tresòr, ei Punchetes, er eriçon que viu en sòn jardin. E quan acabes de liéger aquest tèxte auràs d'endonviar quin ei eth tresòr tan e tan gran...

Era bruisheta Rosaura premanís ua garrafa de limonada. I met aigua, chuc de limon, sucre... e ac volude tot damb una culhèra de husta.

Mentre encara volude era barreja, enten que quauquarrés tuste ena pòrta:

—Tòc, tòc, tòc!

Era bruisheta se shugue es mans damb eth demantau e daurís tota decidida. Quan a era pòrta dubèrta, garde tà deuant, campe tà dreita, campe tà esquèrra... Mès per molt que garde e torne a guardar non ve ad arrés enlòc.

—“Ei plan estonant!”, pense, “m'a semblat que tustaue quauquarrés”.

Mès just quan ère a punt de barrar era pòrta se da compde que i a un paquet preciós dessús deth tapís. Ei embolicat damb un papèr vermelh e ludent, e pòrte ua gran flòc blanc e ua envòlpa de color blu ath dessús.

—Òsca! Un present!! —ce ditz tota contenta— E pòrte ua carta damb eth mèn nòm!

Rosaura pren era carta e la comence a liéger. Semble ben ben ua endonvieta. Ditz atau:

Comprenença lectora: tèxte 1

Entà poder-te hèr aquest present è pujat ath cap d'un pin.

E tanben è entrat ena garièra.

E è anat tath horn.

E tara mòla.

E tara botiga d'aliments dera plaça.

E acabe dident:

E tanben m'è cremat un dit!

Dempús d'auer liejut era endonvieta, era bruisheta Rosaura pense ua estona. Ath cap d'un pin? Ena garièra? En horn? Ena mòla? Ena botiga? Escaudar-se un dit? Moria! Qué vò díder tot açò?

Ara fin, tipa de pensar decidís desembolicar eth paquet. Des·hè eth flòc blanc, trè eth papèr ludent e vermelh, trè un papèr molt fin e....

—Ua còca de pinhons! —hè Rosaura ben contenta— Clar!

Tara còca de pinhons cau pinhons deth pin, ueus dera garièra, lhèute deth horn, haria dera mòla e eth sucre ei dera botiga d'aliments dera plaça. E se non ties compde, te pòs cremar eth dit damb eth horn!

Mès ara Rosaura vò saber quauquarren, era mès importanta de totes: qui li a hèt aquest present tan doç?

Just en aqueth moment, eth gegant Gustau ges de darrèr deth rosèr en un saut, damb un arridolet d'aurelha a aurelha e un dit embolicat.

—PER MOLTI ANS! —cride.

Era bruisheta Rosaura ei qui sap de contenta de veir ath sòn amic, e li hè ua abraçada molt fòrta e un punet ben divertit en nas. Quina illusion que s'age brembat deth sòn aniversari!

Alavetz, era bruisheta Rosaura desembolique eth dit de Gustau e li guarís era cremada damb ua pomada d'èrbes. Dempús, pren dus veires, era garrafa de beguda e eth present deth gegant entà gèsser damb eth a vrespalhar en jardin.

Quin vrespalh tan deliciós e quin dia d'aniversari tan polit!

Carles Sala i Vila, *La bruixeta Rosaura* (tèxte tradusit e adaptat)

Comprenença lectora: tèxte 1

1 A on demore Rosaura?

- Ath miei deth bòsc.
- En bòrd dera mar.
- Ath cap d'un ticò.
- En centre deth pòble.

2 Quin nòm a eth tresòr pelut de Rosaura?

- Rosèr.
- Pelut.
- Mèu.
- Mestressa.

3 Qué hège Rosaura quan tusten ena pòrta?

- Jogaue damb eth sòn gat.
- Premanie ua beguda.
- Hège ua còca de pinhons.
- Liegie un libre d'endonvietes.

4 Qué tròbe deuant dera sua pòrta?

- Ua carta en ua envolòpa blanca.
- Ua carta en ua envolòpa vermelha.
- Un paquet embolicat de color blanc.
- Un paquet embolicat de color vermelh.

0-1

0-1

0-1

0-1

Comprenença lectora: tèxte 1

5 Rosaura sap era solucion dera endonvieta quan acabe de liéger er escrit?

- Òc, de seguida ac ve clar.
- Òc, dempús de calcular ua estona.
- Non, decidís daurir eth paquet.
- Non, l'ac demane ath sòn amic.

6 A on s'a d'anar a cercar eth sucre?

- En horn.
- Ena garièra.
- Ena mòla.
- Ena botiga d'aliments.

7 Escribe dus ingredients que s'an hèt a servir entà hèr era còca.

.....

8 Quin ei eth quatau tresòr de Rosaura, eth qu'ei tan gran?

- Un gat.
- Un rosèr.
- Gustau.
- Punchetes, er eriçon.

0-1

0-1

0-1

0-1

9 Qué celèbre era bruisheta Rosaura?

- Eth sòn aniversari.
- Que sap hèr còques.
- Er aniversari deth sòn amic Gustau.
- Que hège ans que non vedie a Gustau.

0-1

10 Damb quines paraules felicite eth gegant ara bruisheta?

.....

0-1

11 Com guarís era bruisheta eth dit deth gegant?

- Damb ua tireta.
- Damb ua pomada.
- Damb un encantament.
- Damb un punet e ua abraçada.

0-1

12 Qué vrespalhen entà celebrar er aniversari?

- Fruta e lèit.
- Beguda e pastís.
- Limonada e còca.
- Un pastís de crèma e lèit.

0-1

Comprenença lectora: tèxte 1

13 Numeròta es frases der 1 ath 4 segontes er orde dera istòria.

Rosaura daurís
eth paquet.
Ei un present
d'aniversari!

Tusten ena pòrta,
mès non i ve ad
arrés, sonque i a
un paquet.

Rosaura se
premanís
un chuc tà
vrespalhar.

De darrèr deth
rosèr ges Gustau
e li da ua suspresa
ara bruisheta.

0-1

14 Quin tipe de tèxte acabes de liéger?

- Un conde infantil.
- Un poèma d'amor.
- Ua notícia deth diari.
- Ua recèpta de codina.

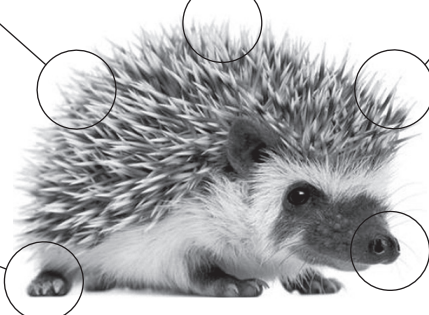
0-1

Lieg aquest tèxte damb atencion e despús respon es qüestions.

Er Eriçon

Que polit qu'ei! Mès damb aquestes pues, praube de tu se lo tòques!

A pues per tot eth dessús mès non en vrente.

Es pues son peus fòrça durs, fòrça gròssi e fòrça punchents.

En aquesta postura, es pues son eriçades; mès quan er eriçon se hique en bèth horat, les tire tà darrèr.

Damb es pues fòrtes uncles, er eriçon pòt catar e escalar obstacles.

Er eriçon non i ve ben. Entà trobar minjar, hèr a servir sustot eth nas, damb eth que capte molt ben es olors.

Er eriçon utilize es pues entà defensar-se. Sabes com?

En cas de perilh, er eriçon se hè ua bòla.

E ei impossible atrapar-lo sense punchar-se! Es pues son quilhades e apunten tà totes direccions. Se ditz que son "eriçades".

Se lo pòs veir per dejós, veiràs com a replegadi eth morro e es pautes.

Es cries der eriçon nèishen sense pues, mès les gessen quauques ores dempús.

Ac sabies?

Er eriçon a uns dents ben punchenti. Minge cargòlhs, limacs, insèctes e, tanben, vibores!

AJUDA AS ERIÇONS DETH JARDIN

Apilèra huelhes e branques entà qu'es eriçons poguen hèr es sòns nins.

Demana as tòns pairs que non hèsqnen a servir podon contra es limacs: tanben aucís as eriçons!

E. Chanut, *El Erizo*, revista Leo Leo (tèxte tradusit e adaptat)

Comprenença lectora: tèxte 2

1 En quina part deth còs a er eriçon es pues?

- Ena esquia.
- En vrente.
- Ena cara.
- Enes pautes.

2 Quin ei eth sens qu'a mès desvolopat?

- Era vista.
- Era audida.
- Er olfacte.
- Eth tacte.

3 Entà qué hè a servir es pues?

- Entà catar.
- Entà escalar.
- Entà virar-se.
- Entà defensar-se.

4 Er eriçon se hè ua bòla quan...

- baishe per ua còsta.
- se sent atacat.
- cerque minjar.
- se'n va a dormir.

0-1

0-1

0-1

0-1

Comprenença lectora: tèxte 2

5 Com son es dents der eriçon?

.....

0-1

6 Qué minge er eriçon?

.....

0-1

7 Qué auries de hèr entà ajudar as eriçons que viuen en un jardin?

- Méter productes tà aucir es cargòlhs.
- Méter un avis entà qu'arrés les tòque.
- Panar-li es cries entà cuedar-les en casa.
- Non hèr a servir podon contra es limacs.

0-1

8 Damb quin tèma se relacione aquest tèxte?

- Manualitats.
- Fotografia.
- Natura.
- Distraccion.

0-1